

Verksamhetsberättelse för Svensk Barnortopedisk Förening

Verksamhetsåret 2020-09-01-2021-08-30

Under verksamhetsåret har styrelsen haft följande sammansättning:

Ordförande: Marie Askenberger (t o m 2022)

Vice ordförande: Erik Hedström (t o m 2022)

Sekreterare och IT-ansvarig: Yasmin Hailer (t o m 2022)

Kassör: Yvonne Hildebrand (t o m 2022)

Utbildningsansvarig: Carl Johan Tiderius (t o m 2022)

Adjungerad: Ann-Charlotte Söderpalm (t o m 2022)

Suppleanter: Mattias Andersson (t o m 2023)

Ioannis Ioannidis (t o m 2023)

Revisorer

Piotr Michno (t o m 2021)

Einar Hellqvist (t o m 2021)

Valberedning

Thomas Schönberg (t o m 2022) (sammankallande)

Anna Servin (t o m 2022)

Maher Majdalani (t o m 2022)

Antalet medlemmar uppgår för närvarande till 127. Sju nya medlemmar har tillkommit.

- Eugenia Manousaki, Växjö, rekommenderad av Maria Mazzeo och Carl Johan Tiderius
- Georgios Apostolidis, ALB, rekommenderad av Per Åstrand
- Kim Johnsson, ALB, rekommenderad av Marie Askenberger
- Linea Sundin, Sunderbyn, rekommenderad av Erik Hedström
- Mikael Romell, Halland, rekommenderad av Ebba Fridh
- Sarah Biella, Östersund, rekommenderad av Yasmin Hailer och Thomas Schönberg
- Zlatika Rendek, Linköping, rekommenderad av Mattias Andersson, Maher Majdalani

Nio medlemmar har valt att träda ur föreningen.

Styrelsen har under verksamhetsåret haft sex digitala möten var av ett heldagsmöte. Ett flertal ärenden har också avhandlats via telefon och mail-korrespondens under året.

Det gångna året har varit ett annorlunda år för oss alla och mycket blev inte som vi tänkt och planerat. Alla har vi slitit med olika uppgifter på våra kliniker, eller i vardagen. Styrelsen har trots pandemin, sorg och sjukdom fått mycket utträttat. Årsmötet 2020 som planerats till Uppsala fick ställas in p.g.a. av pandemin och planerades istället till 2021. Tyvärr råder fortfarande pandemin, vilket lett till att vi inte kan ha ett fysiskt möte som planerat utan det blir digitalt Zoom-möte 21-22 oktober 2021 i Uppsala. Ett fint program har arbetats fram med internationella föreläsare inom området Perthes och mycket mer. Vi hoppas på ett möte med många deltagare trots att vi inte får träffas fysiskt, vilket annars är en fin del i våra möten att skapa nya kontakter och återse gamla vänner. Det är inte försent att anmäla sig, sista anmälningdagen 21-10-10!

Även frakturmötet i Särö ställdes in 2021 och i skrivande stund finns ingen ny kurs inplanerad. Planer finns enligt Jacques Riad att fortsätta denna mycket uppskattade utbildning med många internationella föreläsare som är ett viktigt bidrag till utbildning av barnortopedier och nytt datum kommer.

SBOF har som vanligt bidragit med tentamensfrågor inför Svensk ortopedisk examen. Den skriftliga delen ägde rum den 13 mars 2020 och den praktiska delen blev framflyttad till 10 juni i Norrköping 2021, där Anna Apelquist var barnortopedins representant vid examinationstillfället. Till ortopedexamen 2021 hölls den skriftliga delen den 12 mars på respektive hemmaklinik och det praktiska momentet i Östersund den 6/9-2021.

På Svensk Ortopedisk Föreningsmöte (SOF) som i år hölls i Östersund v36 medverkade SBOF med föreläsning digitalt: Det haltande barnet. Bengt Herngren presenterade håltan från höftperspektivet, Marie Askenberger från knä, Ann-Charlott Söderpalm från fot samt Hans Arvidsson ur ett reumatologiskt perspektiv och moderator var Maher Majdalani.

Utbildning är viktigt och en stor fråga för SBOF's styrelse. Vi inrättade förra året en särskild post i styrelsen, Utbildningsansvarig ledamot. Den posten innehar Professor Carl Johan Tiderius och vi vill nu också passa på att gratulera Carl Johan till professuren i Barnortopedi. Under gångna året har mycket arbete lagts ned på att arbeta fram Academy i Barnortopedi för blivande barnortopedier. Samtliga Universitetskliniker ställer sig positiva till att delta i utbildningssatsningen. I stort har vi arbetat fram ett utbildningsprogram som sträcker sig över två år, för fyra deltagare och innefattar för den enskilde: auskultationer på två av våra universitetskliniker med utsedd mentor, web-baserade case-diskussioner, deltagande i Bakjoursskolan och ett internationellt barnortopediskt möte, samt lite mer. En fullständig presentation av Academy i Barnortopedi kommer att redovisas på årsmötet, vilken också inkluderar hur man senare kan ansöka om att delta. Information kommer också att finnas på vår hemsida och i en artikel i Ortopediskt Magasin (OM) i slutet på året.

I början av våren deltog Anne Garland, utbildningsansvarig i SOF, i ett digitalt styrelsemöte och informerade om att ST-c-delmålen skall uppdateras. Anne gav styrelsen i uppdrag att titta över dem för barnortopedi, d.v.s. STc5 som ett underlag till SOF's beslut inför revisionen. Styrelsen utsåg en fakultet: Johan von Heideken och Jacob Örtegren som båda varit mycket involverade i tidigare ST-utbildningar för att hjälpa till med uppdraget. Fakulteten och SBOF's styrelse arbetade fram ett förslag under våren och respons från SOF har precis inkommit och arbetet fortgår. Även en uppdatering av rekommenderad litteratur för att uppnå målen har genomförts. Vidare har styrelsen arbetat med ett dokument (separat från handboken), ett stöd på kliniken för vad som bör ingå rent praktiskt i utbildningen av ST-läkaren i barnortopedi för att kunna uppnå c-målen, vilket kommer att läggas upp på SBOF's hemsida.

Vi har i år fått ny hemsida och uppdatering fortgår. Yasmin Hailer håller i denna inte helt lätta uppgift p.g.a. av att plattformen ändrats och inloggning har varit låst under lång tid för Yasmin som administratör, men det blir bättre. Vårt mål är att det skall vara lätt att finna information om föreningen, kurser/ utbildningar, stipendier, avhandlingar etc. Hemsidan innehåller också PM, tips (op-guides), här planeras mer information att komma in. Det som läggs upp på hemsidan skall kvalitetssäkras och godkännas av styrelsen.

Vårt svenska barnortopediska kvalitetsregister (SPOQ) utvecklas vidare. Det är bra anslutningsgrad över landet för fyra av våra delregister: DDH, PEVA, Perthes sjukdom och höftfyseolys. Vi får mer fakta och vetenskapliga artiklar finns nu baserade på registerdata, och vården kan utvecklas över landet med ledning av SPOQ's resultat. Registren utvecklas och justeras kontinuerligt. Registret för akuta allvarliga knäskador har helt omarbetats under året och från januari 2021, är det ett register enkom för Patellaluxationer. Ebba Fridh och Marie Askenberger som är delregisteransvariga, har under våren haft två web-utbildningar för att starta upp registreringen på enskilda enheter. Alla typer av Patellaluxationer hos barn och unga vuxna kommer att ingå i SPOQ-registret. Således är åldersgränsen 9-14 år slopad och det är från 0-år till vuxen som gäller. Vi hoppas nu att intresset är stort för denna heterogena patientgrupp och att vi får en bra teckning över landet av registrerande enheter. Ökad kunskap om hur barnen diagnosticeras, utreds och behandlas, samt hur utfallet blir med bla PROM, kan hjälpa till att utveckla vården för patientgruppen. Finansieringsfrågan för registret är en återkommande fråga och förändringsarbetet kan endast fortgå i den takt ekonomin tillåter.

Vi tackar Staffan Björk som varit registerhållare för SPOQ för ett fint arbete, som nu lämnat sin post som registerhållare. Staffan kommer att finnas kvar som rådgivare i vissa frågor för vårt registers fortsatta utveckling. Bengt Herngren, överläkare i Jönköping har under året tagit över rodret som registerhållare. Bengt har varit och är delregisteransvarig för höftfyseolys och har där gjort ett fint arbete. Vi är glada för att Bengt nu tagit över posten som registerhållare och vi ser fram emot ett fortsatt bra samarbete mellan SBOF och SPOQ. Vill ni veta mer om utvecklingen i SPOQ finns årsrapporterna på SPOQ's hemsida.

<https://spoq.registercentrum.se/> och en presentation från SPOQ kommer också ske på

årsmötet. Årligen upprättas en överenskommelse om samverkan mellan SPOQ och SBOF före årsmötet som innefattar målsättning och ansvarsförhållanden.

Vårt register Cerebral pares uppföljningsprogram (CPUP) är etablerat sedan länge. Gunnar Hägglund är framgångsrik registerhållare och vi får mer och mer intressant data att förhålla oss till. Även ”CPUP dagarna” har blivit inställda som fysiskt möte i höst. Däremot finns ett fint program för digitalt möte via Zoom för ”**CPUP-veckan**” **11-15 oktober**. Deltagandet är gratis, men föranmälan krävs. Du kan se programmet på CPUP-hemsidan där du också går in och anmäler dig: www.cpup.se. På eftermiddagen onsdagen den 13 oktober är programmet speciellt för ortopedier, där redovisas bland annat ny spännande forskning från registret. Det har framkommit önskemål om att SBOF årsmöte och CPUP dagarna inte skall ligga i direkt anslutning till varandra och vi arbetar för att kunna ändra på detta till nästkommande år.

Styrelsen redovisade förra året det pågående arbetet i Socialstyrelsen om att koncentrera högspecialiserad vård på nationell nivå. SBOF's styrelsen nominerade 2019 Henrik Wehtje, bitr. överläkare vid ALB Karolinska Universitetssjukhuset, som sakkunnig för diagnosen Osteogenesis imperfecta. På uppdrag och under ledning av socialstyrelsen har en sakkunniggrupp med representanter från de olika sjukvårdsområdena (däribland 3 barnortopedier) och representant från patientorganisationen sammanställt en genomlysning av vårdbehovet för barn och vuxna med OI. Nu har SoS beslutat om olika NHV-områden och 20-12-05 fattades beslut om Osteogenesis imperfecta, se länk nedan.

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/dokument-webb/ovrigt/nationell-hogspecialiserad-vard-osteogenesis-imperfecta-beslut.pdf>

I korta drag innebär beslutet att viss vård vid osteogenesis imperfecta enligt definitionen i PDF dokumentet ovan skall utgöra nationell högspecialiserad vård och bedrivs vid tre enheter enligt följande uppdelning:

- En barnenhet ansvarar för bedömning, läkemedelsbehandling och korsettutprovning vad gäller barn och tolkning av genetisk analys, ortopediska ingrepp och frakturbedömning för både barn och vuxna.
- En vuxenenhet som ansvarar för bedömning, läkemedelshantering och tolkning av genetisk analys.
- En vuxenenhet som ansvarar för bedömning och läkemedelsbehandling

Sista ansökningsdag för möjliga enheter att ansöka om NHV för OI är 21-09-18.

Svenska läkaresällskapet har fått Nationellt vårdprogram för distala radiusfrakturer på remiss och vi har som delförening blivit tillfrågade om synpunkter. Sammanfattningsvis kan vi konstatera att ett mycket gediget program har framtagits som gäller för den vuxna individen, men innefattar inte barn med öppna tillväxtzoner.

Aina Danielsson har nyss avslutat sitt åtagande som Socialstyrelsens vetenskapliga råd i barnortopedi, tack Aina för din insats genom åren. Ett enhälligt förslag från styrelsen till nytt vetenskapligt råd i barnortopedi för Sos var Carl Johan Tiderius som tillträdde denna position 1 september. Vi är glada att Carl Johan tar sig an förtroendeuppdraget.

Vi vill gratulera våra medlemmar som disputerat under året: Arne Johansson (Dynamic ultrasound investigation of clubfeet in children, 0-4 years of age, with normal controls) och Erik Hedström (Fractures in children. A population-based study from northern Sweden) till fina avhandlingar. Ytterligare en avhandling som berör barnortopedin har avlagts av Erika Bergman Lund (Time Trends in Bone Mass and Fracture Incidence in Children). Vi ser fram emot fortsatt forskningsverksamhet inom vårt fält och inte minst inom vår registerverksamhet.

För att vår förening skall fortleva krävs en fungerande ekonomi och en budget i balans. Kassören lägger ner stort arbete för att detta ska skötas på bästa sätt. Bankbytet föregående år till SEB har underlättat arbetet.

Liksom det nämnts tidigare år, har det i vissa fall varit svårt att få in medlemsavgifter, ffa pga att mailadresser bytts och brev studsar tillbaka. Kassören skickar ut påminnelse via mail till den eller de som inte betalat. Det är således av stor vikt att alla medlemmar ser till att eventuell förändring av mail-adress meddelas styrelsen för att kunna nås av våra utskick. Medlem som underlåtit betala avgift under två på varandra följande år anses ha utträtt ur föreningen.

Det var många medlemmar som inte betalt på flera år, men ändock fanns med i registret. Vid föregående årsmöte beslutades om att alla medlemmar, även de som gått i pension (pensionsåldern idag flytande) förutom hedersmedlemmarna, erlägger den blygsamma medlemsavgiften i önskan om att ha engagerade medlemmar. Ett förtydligande om varför vi beslutade ovanstående skickades ut under året och huvudbudskapet är: föreningen önskar föra samman de kollegor i landet som har en subspecialisering och/eller ett specialintresse i barnortopedi för att samla och dela med sig av varandras erfarenheter, kunskaper och vetenskapliga framsteg. Genom detta skapas förutsättningar att kunna erbjuda en evidensbaserad och likvärdig vård för våra patienter; barnen.

Ett annat syfte är att bidra med en plattform för att träffas, lära känna varandra och skapa ett nätverk för stöd och hjälp till varandra. Det finns inget vinstintresse i föreningens grundvalar, inte heller finns det en koppling till någon arbetsgivare eller anställning. Medlemsavgiften gör det möjligt att ha ett årsmöte, bjuda in nationella/ internationella föreläsare och kunna dela ut ett årligt stipendium.

Inga ansökningar om resestipendier kom in under 2019, varför heller inga resestipendier delades ut 2020. Ansökningstiden för resestipendier för 2021 gick ut 1 september och för att kunna ta del av nästa års stipendium ska ansökan vara styrelsen tillhanda senast 1 september 2022.

Vi ser nu först fram emot vårt digitala årsmöte i Uppsala. Nästkommande möte planeras att hållas i Jönköping oktober 2022, med den polska barnortopediska föreningen som gästdeltagare. Falun står sedan på tur att arrangera årsmötet 2023, och vi ser fram emot dessa och framtida möten i vår förening.

För styrelsen

Marie Askenberger, Ordförande